

ROALD DAL

DŽORDŽOV
ČUDESNI LEK

Preveo s engleskog

Lazar Macura

Ilustracije

Kventin Blejk

Naslov originala
Roald Dahl
George's Marvellous Medicine

Copyright © The Roald Dahl Story Company Ltd, 1981

Roald Dahl is a registered trademark of
The Roald Dahl Story Company Ltd.

Copyright © Nova knjiga, 2017

Baka

„Idem u kupovinu u selo“, reče majka Džordžu u subotu ujutro. „Budi dobar dečak i nemoj da napraviš neki nestašluk.“

Bilo je luckasto obraćati se tako dečaku. Odmah bi počeo da razmišlja kakav bi nestašluk mogao da napravi.

„I nemoj da zaboraviš da baka popije lek u jedanaest“, reče majka. Zatim izađe zatvarajući vrata za sobom.

Baka, koja je dremuckala u stolici pokraj prozora, otvori jedno malo, opako oko i reče: „Čuo si šta ti je majka rekla, Džordže. Nemoj da zaboraviš moj lek.“

„Neću, bako“, uzvratu Džordž.

„I pokušaj jednom da budeš dobar dok ona nije kod kuće.“

„Da, bako“, reče Džordž.

Džordžu je bilo toliko dosadno da mu se plakalo. Nije imao ni brata ni sestru. Otac mu je bio farmer, a farma na kojoj su živeli bila je daleko od sveta, tako da nije bilo dece s kojom bi mogao da se igra. Dojadilo mu je neprestano gledanje prasadi, kokoši, krava i ovaca. Posebno mu je dojadilo što mora da živi u istoj kući s tom starom sedom torokušom od bake. Staranje o njoj celog subotnjeg jutra teško da je moglo biti zabavno.

„Za početak možeš da mi spremiš šolju dobrog čaja“, reče baka Džordžu. „To će te na par minuta odvojiti od nestašluka.“

„Da, bako“, reče Džordž.

Džordž nije nikako voleo babu. Bila je sebična džangrizava starica. Imala je žute zube i mala stisnuta usta nalik psećem dupetu.

„Koliko šećera da stavim danas u čaj, bako?“ upita je Džordž.
„Jednu kašičicu“, reče ona. „I bez mleka.“

Većina baka su prijatne i ljubazne stare dame, ali ova nije. Cele bogovetne dane provodila je sedeći u stolici pokraj prozora, neprestano se žaleći, mumlajući, gundajući zbog ovoga ili onoga. Ni jedan jedini put, čak ni pri najlepšem raspoloženju, nije se nasmešila Džordžu ili rekla: „Pa, kako si jutros, Džordže?“ ili: „Zašto se ti i ja ne bismo malo poigrali?“ ili: „Kako je danas bilo u školi?“ Ona kao da nije marila za druge, mislila je samo na sebe. Bila je namćorasta starica.

Džordž uđe u kuhinju i spremi čaj. Stavio je kašičicu šećera i nije dodao mleka. Dobro je promešao šećer i odneo je šolju s čajem u dnevnu sobu.

Baka je probala čaj.

„Nije dovoljno sladak“, reče ona. „Stavi još šećera.“

Džordž vrati šolju u kuhinju i dodade još jednu kašičicu šećera. Ponovo ga promeša i odnese baki.

„Gde je tanjirić?“ upita ona. „Neću da pijem čaj bez tanjirića.“

Džordž joj donese tanjirić.

„A šta je s kašičicom, moliću lepo?“

„Ja sam ga promešao, bako. Dobro sam ga promešao.“

„Hvala ti lepo, ali ja ću promešati svoj čaj“, reče ona. „Donesi mi kašičicu.“

Džordž donese kašičicu.

Kada bi kod kuće bili majka ili otac, baka ga nije nikada ovako kinjila. Tek kad bi ostali sami ona bi ga maltretirala.

„Znaš li ti šta je s tobom?“ reče starica, gledajući Džordža preko šolje onim svetlim, zlim okicama. „Ti prebrzo rasteš. Dečaci koji rastu prebrzo postaju glupi i lenji.“

„Ali ja tu ništa ne mogu, bako“, reče Džordž.

„Naravno da možeš“, prasnu ona. „Rast je gadna detinja navika.“

„Ali mi moramo da rastemo, bako. Ako ne bismo rasli onda ne bismo nikako odrasli.“

„Gluposti, dete, gluposti“, reče ona. „Pogledaj mene. Da li ja rastem? Naravno da ne rastem.“

„Ali nekad si i ti rasla, bako.“

„Ali *samo malo*“, uzvratila starica. „Odustala sam od rasta kada sam bila veoma mala, kao i od ostalih ružnih detinjih navika kao što su lenjost i neposlušnost, proždrljivost i aljkavost, neurednost i budalaštine. Ti nisi odustao ni od jedne od navedenih stvari, je li tako?“

„Ta, ja sam još dečak, bako.“

„Tebi je osam godina“, frknu ona. „Dovoljno da znaš mnogo više. Ukoliko ne budeš prestao da rasteš, biće prekasno.“

„Prekasno za šta, bako?“

„To je glupo“, nastavi ona, „Gotovo da si već visok kao ja.“

Džordž se zagleda u baku. Zaista je bila *veoma sitna*.

Noge su joj bile toliko kratke da je morala da stavi stočič ispod njih da bi imala oslonac, a glava joj je dopirala jedva do polovine naslona fotelje.

„Tata kaže da je lepo da muškarac bude visok“, reče Džordž.

„Ne slušaj šta tata priča“, reče baka. „Slušaj mene.“

„Ali kako da zaustavim rast?“ upita je Džordž.

„Jedi manje čokolade“, reče baka.

„Da li se od čokolade raste?“

„Od nje se raste na *pogrešan način*“, prasnu ona. „Prema gore umesto prema dole.“

Baka je pila čaj, ali nije nikako skidala pogled sa dečaka koji je stajao pokraj nje. „Nemoj nikako da rasteš u visinu“, reče ona. „Uvek prema dole.“

„Da, bako.“

„I prestani da jedeš čokoladu. Umesto nje jedi kupus.“

„Kupus! O, ne, ja ne volim kupus“, reče Džordž.

„Nije reč o tome šta voliš ili šta ne voliš“, prasnu baka. „Reč je o tome šta ti je dobro. Od sada moraš da jedeš kupus tri puta dnevno. Brdo kupusa! A ukoliko u njemu bude glista, utoliko bolje!“

„Uh“, reče Džordž.

„Od glista se dobija pamet“, reče starica.

„Mama ih baca u kanalizaciju“, reče Džordž.

„Mama je glupa kao i ti“, reče baka. „Kupus ne liči ni na šta bez nekoliko glista skuvanih u njemu. I puževa golaća.“

„Ne puževe“, vrisnu Džordž. „Ne bih mogao jesti puževe!“

„Kad god vidim živog puža na salati“, reče baka, „ja ga šcepam i pojedem. Božanstveno.“ Tako je stisnula usne da su joj usta postala sitna namreškana rupa. „Božanstveno“, reče još jednom. „Crvi i puževi i bube. Ti ne znaš šta valja.“

„Šališ se, bako.“

„Ja se nikada ne šalim“, reče ona. „Bube su možda još najbolje. One *krckaju!*“

„Bako! Pa, to je životinjski!“

Starica se beše iscerila, pokazujući one požutele zube. „Ponekad, ako imaš sreće“, reče ona, „buba se nađe umotana u struk celera. To mi se dopada.“

„Bako! Kako možeš?“

„Toliko lepih stvari nađe se u struku sirovog celera“, nastavi starica. „Ponekad i uholaže.“

„Neću da slušam te stvari!“ viknu Džordž.

„Velika debela uholaža vrlo je ukusna“, reče baka oblizujući se. „Ali moraš da budeš brz, dušo moja, kada je stavljaš u usta. Ona na zadnjem delu ima oštra klešta i ako te njima ščepa za jezik, nikako ne pušta. Zato najpre moraš da zagrižeš uholažu, *njam njam*, pre nego što ona ugrize tebe.“

Džordž poče da se izmiče ka vratima. Hteo je da ode što je moguće dalje od te prljave starice.

„Pokušavaš da odeš od mene, zar ne?“ reče ona, pokazujući prstom pravo u njegovo lice. „Pokušavaš da pobegneš od bake.“

Mali Džordž je stajao pokraj vrata zureći u tu staru vešticu. Ona mu je netremice uzvraćala.

Da li je moguće, pomisli Džordž, da je baka veštica? Stalno je smatrao da veštice postoje samo u bajkama, ali sada nije više bio siguran.

„Pridi mi bliže, dečaće“, reče ona, prizivajući ga prstom.
„Pridi mi bliže i saopštiću ti *tajne*.“

Džordž se nije micao.

Nije se micala ni baka.

„Ja poznajem mnoge tajne“, reče ona, iznenada se smešeći.

Beše to ledeni smešak, smešak kakav napravi zmija pre nego što ujede. „Dođi ovamo kod bake i ona će ti šapnuti tajne.“

Džordž ustuknu za jedan korak, još se primičući vratima.

„Ne smeš da se bojiš svoje stare bake“, reče ona, i dalje se smešeći onim ledenim osmehom.

Džordž ustuknu još jedan korak.

„Neki od nas“, reče ona, nagnuvši se u stolici i šapćući promuklim glasom kakav Džordž ne beše čuo do tada. „Neki od nas“, reče ona, „poseduju magičnu snagu koja može da oblikuje ovozemaljska bića u čudesne oblike...“

Strujni talas prođe Džordžovom kičmom. Poče da se boji.

„Neki od nas“, nastavi starica, „imaju vatru na jeziku i iskre u trbuhu, kao i magiju na vrhovima prstiju...“

Neki od nas poznaju tajne od kojih bi ti se kosa podigla na glavi i oči iskočile iz duplji....“

Džordž je hteo da pobegne, ali kao da su mu noge bile prikovane za pod.

„Mi znamo kako da nateramo nokte da otpadnu i da umesto njih iz tvojih prstiju niknu zubi.“

Džordž poče da drhti. Najviše ga je plašilo njeno lice, onaj ledeni osmeh, one užarene oči.

„Znamo kako da te nateramo da se ujutro probudiš s repom na dupetu.“

„Bako!“ vrisnu on. „Prestani!“

„Mi poznajemo tajne, dušo moja, o tamnim mestima gde žive mračna stvorenja i gde se izvijaju i klize jedno preko drugoga....“

Džordž izjuri kroz vrata.

„Nije važno dokle ćeš trčati“, čuo je kako viče iza njega, „nikada nećeš pobeći...“

Džordž utrča u kuhinju, zalupivši vrata za sobom.

